

Česká asociace pracovníků v užité geofyzice (ČAAG)

Zpravodaj ČAAG – Březen 2005

Jednání Rady ČAAG

Jednání se konalo na Ústavu geodézie Fakulty stavební Vysokého učení technického v Brně, Veveří 331/95.

Přítomní: Hladík, Kobr, Dostál, Lukeš, Pospíšil, Bárta
Omluvení: Pazdírek, Hofrichterová, Bláha, Čápková

Jednání zahájil a řídil předseda ČAAG Dr. V. Hladík. V úvodu zasedání došlo k setkání s vedoucím hostitelského pracoviště Doc. J. Weiglem. V krátké diskusi byli přítomní členové Rady seznámeni s historií VUT a aktivitami Ústavu geodézie.

Program jednání:

1. Kontrola úkolů z minulých jednání Rady
  - Odevzdávání primárních dat ze státních zakázek do Geofondu (viz usnesení valné hromady) – Zástupci ČAAG zatím neprosadili projednání záležitosti v UGA (*úkol trvá*); Dr. Kobr jednal ve věci na MŽP s negativním výsledkem (dle stanoviska MŽP nejsou stížnosti, vše tedy probíhá dle zákona). Rada se k tématu vrátí na příštím jednání; předpokládá se i další diskuze na toto téma s pozvanými zástupci MŽP na valné hromadě.
  - Informace o stavu databází do Zpravodaje (viz usnesení valné hromady) – úkol nesplněn. Rada ČAAG *ukládá Dr. Čápkové* napsat informaci o státních geofyzikálních databázích do nejbližšího čísla Zpravodaje.
  - Seminář o produktech fy. Geosoft se zatím neuskuteční. Důvodem je komerční přístup firmy, která preferuje uspořádání placeného workshopu.
2. Zásady expertní činnosti
V diskusi byl projednán a sjednocen názor na Sbor expertů ČAAG (dále SE). Výsledkem je upravené znění dokumentu „Zásady expertní činnosti“, které je přílohou tohoto zápisu a které bude předloženo k připomínkování členům ČAAG ve Zpravodaji a na webu ČAAG. Nové znění zásad musí projednat a schválit valná hromada. *Zajistí předseda ČAAG.*
3. Změna statutů redakční rady a redakce EGRSE
Odročeno na další zasedání Rady z důvodu nepřítomnosti předsedy Redakční rady EGRSE. *Všichni členové Rady* zašlou do této doby připomínky ke statutům redakce a RR předsedovi ČAAG.
4. Změny živnostenského listu na vydavatelskou činnost - změna odpovědného zástupce a sídla hlavní provozovny
Rada schválila jako nového odpovědného zástupce pro předmět podnikání „vydavatelská činnost v oblasti neperiodického tisku“ Doc. L. Pospíšila místo dosud uvedeného Dr. Kobra. Rada současně *pověřuje hospodáře ČAAG* prověřit podmínky, které je nutno splnit pro provedení změn v ŽL (odpovědná osoba a sídlo hlavní provozovny).
Rada konstatovala, že vydávání časopisu EGRSE nemá oporu ve stanovách ČAAG (změna stanov připravovaná v 90. letech v této souvislosti nebyla realizována). Rada proto *pověřuje Dr. Hladíka, Dr. Pospíšila a Dr. Dostála* přípravou aktualizace stanov ČAAG, která by vydávání časopisu ošetřila – *termín do příštího jednání Rady* (aby změny mohla projednat valná hromada).
Změny v ŽL budou dořešeny po valné hromadě.
5. Zhodnocení časopisu EGRSE za rok 2004 (výtisk časopisu, finanční záležitosti) a výhled na rok 2005

Základní informace o stavu v redakci EGRSE Journal přednesl vedoucí redaktor Doc. Pospíšil. Číslo 2004 je připraveno – vytisknuto bude do konce února. Z finančního hlediska chybí k pokrytí nákladů na číslo 2004 cca 6500 Kč. (Bude vyrovnáno v roce 2005 z výnosů za prodej časopisu a sponzorských darů.)

V letošním roce plánuje redakční rada vydání 2 čísel formou CD-ROM – první číslo bude věnováno pracím mladých expertů a druhé číslo JV svahům českého masivu (podloží a geofyzika).

6. Informace z UGA a další vývoj kolem "těžářské komory"

Informaci podal Dr. Bárta.

Vznik těžářské komory se připravuje na Ministerstvu průmyslu a obchodu; nové informace zatím nejsou k dispozici. Koncepce komory se teprve vytváří. UGA zatím nezaujala jednoznačné stanovisko.

Rada vzala na vědomí informaci Dr. Bárty a Dr. Kobra o stanovisku UGA k dopisu, který zaslala skupina geologů a geofyziků - většinou z ČGS, Geofyzikálního ústavu AVČR a z PřF UK - vědecké radě přírodovědecké fakulty UK v Praze. Předmětem dopisu a stanoviska UGA je budoucnost výuky a výzkumu v oblasti geologických věd na PřF UK.

7. Příprava valné hromady 2005

Rada rozhodla, že valná hromada 2005 se uskuteční 24.5.2005 na PřF UK v Praze, Albertov 6, v 10.30 hod. Uspořádání zajistí pražská pobočka. Dopolední část programu bude patřit odbornému programu na téma „legislativa a státní datové zdroje v geologii a geofyzice“. Rada vyvine úsilí k zajištění kompetentních přednášejících z MŽP, ČGS a ČGS-Geofondu (*zajistí Dr. Hladík, Dr. Kobr*).

Oběd pro účastníky bude zajištěn v menze Albertov z prostředků ČAAG. Vlastní jednání valné hromady proběhne odpoledne; kromě obvyklých bodů bude zařazeno projednání změny stanov a nového znění Zásad expertní činnosti a prezentace webových stránek ČAAG. Předpokládá se rovněž shromáždění návrhů členů ČAAG na kandidáty do nového Sboru expertů ČAAG.

8. Stav členské základny a databáze členů, stav financí asociace

Informaci podal hospodář ČAAG Dr. Dostál. ČAAG má v současnosti 101 členů, z toho 6 čestných. Bylo konstatováno, že z důvodu dlouhodobého neplacení členských příspěvků bylo na základě rozhodnutí Rady ze 7.10.2004 ukončeno členství 12 členům. (F. Jihlavec, R. Kašpar, M. Krejčí, J. Křištiak, I. Linhart, I. Pergler, P. Peška, A. Petřík, R. Píchl, J. Procházka, D. Procházková, Z. Zálíš)

Rada ČAAG rozhodla navrhnout valné hromadě čestné členství v ČAAG pro prof. S. Mareše.

Stav financí na účtu ČAAG ke dni jednání je 481 000,- Kč.

9. Členství ČAAG v SEG

ČAAG v současnosti nesplňuje podmínku mít ve svých řadách 20 aktivních členů SEG pro vytvoření přidružené společnosti. Další projednávání bodu bylo z časových důvodů odročeno na příští jednání Rady.

10. Aktivity v rámci přidruženého členství v EAGE

Reprezentací ČAAG na výroční konferenci EAGE v Madridu byl pověřen Dr. Hladík. Rada mu v této souvislosti ukládá *zajistit prezentaci asociace formou posteru*.

Rada rozhodla, o využití možnosti zorganizovat pod patronací a s finančním přispěním EAGE přednášku špičkového odborníka v oboru užití geofyziky v Praze (tzv. Distinguished Lecturer Programme – DLP). Byla zvolena přednáška D. Palmera „Pokroky v mělké refrakční seismice pomocí metod GRM a RCS“. Rada *pověřuje předsedu ČAAG*, aby odeslal příslušnou žádost EAGE.

11. Stav webových stránek ČAAG

Rada ocenila přínosnou a velmi záslužnou práci Dr. P. Zacherleho při tvorbě webu ČAAG (<http://www.caag.cz/>), který již byl rozšířen i o stránky časopisu EGRSE. (<http://egrse.caag.cz/>). K dnešnímu dni se podařilo na webu vyvěsit abstrakty všech příspěvků vydaných v celé historii EGRSE. Rada doporučuje všem členům ČAAG, aby internetové stránky asociace sledovali a aby se zapojili do jejich aktivního provozu formou diskuze či vlastních příspěvků.

12. Činnost poboček a možnosti jejího oživení

Rada diskutovala o situaci a práci poboček a konstatovala jejich nízkou aktivitu při organizaci odborných aktivit (s výjimkou Ostravy).

Rada vyslovila vážnou nespokojenost s činností a aktivitou pobočky ČAAG v Brně a jejího jednatele. V současné době vážne komunikace mezi jednatelem pobočky a Radou.

13. Různé:

- Pražská pobočka ČAAG společně s Ústavem hydrogeologie, inženýrské geologie a užití geofyziky PřF UK pořádají seminář "Moderní metody analýzy půdního vzduchu při řešení ekologických zátěží", který se koná v pondělí 21.3.2005 od 13 do 15 hod. v budově Přírodovědecké fakulty UK v Praze, Albertov 6, v mineralogické posluchárně v 1.patře. Na semináři vystoupí RNDr. Lada Kouklíková a Ing. Jiří Bláha z firmy RS Dynamics s prezentací systému ECOPROBE 5, metodicky a přístrojově originálního řešení pro terénní atmochemii. Všichni členové ČAAG jsou srdečně zváni.
- Příští jednání Rady se uskuteční v Praze ještě před valnou hromadou (1. polovina května).

Zapsal: L.Pospíšil

Zásady expertní činnosti ČAAG

Rada ČAAG na svém zasedání dne 14. 2. 2005 projednala změny ve znění Zásad expertní činnosti ČAAG, které by nyní měly být jednodušší, přehlednější a operativnější. Rada vyzývá členy ČAAG k diskuzi o upraveném znění Zásad a k připomínkám k němu. K připomínkám a diskuzi lze využít možnosti komentářů na webových stránkách (<http://www.caag.cz>) nebo kontaktů na členy Rady ČAAG. Nové znění zásad definitivně projedná a (ne)schválí letošní Valná hromada ČAAG, která je plánována na 24. 5. 2005 do Prahy na Albertov. Na Valné hromadě budou mít přítomní členové rovněž možnost navrhnout kandidáty do nového Sboru expertů ČAAG.

Zásady expertní činnosti ČAAG

návrh upraveného znění schváleného Radou ČAAG dne 14. února 2005 a předloženého k diskuzi členům ČAAG před projednáním a případným schválením na valné hromadě ČAAG v květnu 2005

I. Základní ustanovení

1. ČAAG jako stavovská organizace vykonává na požádání expertní činnost v oboru užití geofyziky.
2. Jako odborné složky ČAAG v oblasti expertní činnosti existují [sbor expertů](#) (SE) a komise expertů (KE).
3. Expertní činnost v rámci ČAAG vykonávají jednotliví členové SE v rámci jednotlivých KE.
4. Expertní činnost je organizována Radou ČAAG.

II. Sbor expertů

1. Sbor expertů má nejvýše 15 členů a je jmenován Radou ČAAG na základě návrhů členů ČAAG.
2. Členem SE se může stát pouze člen ČAAG s dostatečnými odbornými a morálními předpoklady k expertní činnosti. Doba členství ve SE se stanoví na 5 let, může však být prodloužena.
3. Členství ve sboru expertů zaniká rezignací experta, zánikem jeho členství v ČAAG nebo jeho odvoláním Radou ČAAG.
4. Členové SE mohou používat označení "expert ČAAG". Jsou-li za svoji činnost v rámci KE honorováni, platí ze svých příjmů 5% poplatek ČAAG.
5. Pokud člen SE ani po upomínce nezaplatí ze svých příjmů 5% poplatek ČAAG, bude Radou ČAAG vyloučen ze SE. Neoprávněné používání označení "expert ČAAG" bude okamžitě oznámeno odborné veřejnosti a může mít za následek vyloučení z ČAAG.

6. Bude-li označení "expert ČAAG" používat nečlen ČAAG, bude proti němu Rada ČAAG postupovat podle platných právních předpisů.

III. Komise expertů

1. KE jsou zřizovány pro řešení jednorázových problémů. Podnětem ke konkrétní činnosti KE je písemná žádost adresovaná Radě ČAAG.
2. Sestavením KE pro určitý účel je na základě rozhodnutí Rady ČAAG o jejím ustanovení pověřen vybraný člen SE (předseda komise). Ten potom sestaví KE s ohledem na povahu problému. Složení KE podléhá schválení Radou ČAAG.
3. KE má obvykle 3 - 7 členů z řad sboru expertů.
4. K jednání KE mohou být přizváni i členové ČAAG, kteří nejsou členy SE, případně i nečlenové ČAAG, v obou případech však bez hlasovacího práva.
5. Proti závěrům KE se lze odvolat k Radě ČAAG.

Informace z Unie geologických asociací - příprava zákona o Komoře těžařů

Těžařská komora zatím existuje jako dobrovolné sdružení právnických osob. Ve sdružení figuruje Asociace České zlato, Česká asociace ložiskových geologů, Silikátový svaz, Svaz výrobců cementu, Svaz výrobců vápna, Těžební unie a Zaměstnavatelský svaz důlního a naftového průmyslu. Toto bezpochyby silné a finančně dobře situované sdružení má vážný záměr, aby komora byla stanovena zákonem, což by vedlo podle názoru zainteresovaných ke zlepšení právního prostředí a k vyvážené spolupráci mezi ústředními orgány státní správy a reprezentací podnikatelské sféry. I když je příprava zákona zatím v počátcích, tj. v etapě příprav druhé varianty věcného záměru, je potřebné, aby byla celé záležitosti věnována odbornou veřejností náležitá pozornost.

Je třeba si uvědomit, že po letech neúspěšných pokusů vytvořit geologicky zaměřenou komoru, která by byla založena s pomocí a s pochopením Ministerstva životního prostředí, vzniká náhle nová iniciativa na půdě Ministerstva průmyslu, kde je zřejmě značné pochopení pro posílení pozice pracovníků v hornictví a geologii. Na jednáních Unie geologických asociací (kam samozřejmě patří i asociace naše) bylo několikrát ze strany ložiskových geologů signalizováno, že ložiskoví geologové mají zájem se nějakou vhodnou formou do práce Těžařské komory zařadit. Dále bylo radě Unie geologických asociací sděleno, že by těžaři posuzovali s pochopením, pokud by Unie geologických asociací vstoupila do nově připravované komory. Tuto nabídku je potřebné dobře zvážit a Unie geologických asociací je zatím ve svých závěrech opatrná. Závěr lze navíc učinit pouze na základě diskuse, ke které na stránkách našeho zpravodaje tímto vyzývám.

Vstup do Těžařské komory, pokud bude dána zákonem, znamená že si budeme své odborné problémy řešit sami, bez vlivu ministerských úředníků. Jedná se zejména o odborné certifikace, řešení případných odborných pochybení členů komory apod. Na druhé straně je jasné, že v komoře budou mít hlavní slovo bohaté těžařské skupiny a ne poněkud chudá Unie geologických asociací. Dále je potřebné vyřešit problém názvu komory. Geologové dnes většinou nepracují v ložiskovém průzkumu, ale pracují spíše v oblasti ekologie, hydrogeologie a geotechniky. Změna názvu však bude pro zástupce těžařů asi těžko stravitelná (což navrhnout termín hornická komora ?).

Jak je z výše uvedeného patrné, vzniká nám rozporná situace. Jak učí Konfucius (nikoliv až Marx), rozpory se stávají často postupně antagonistické, nicméně nakonec dochází k významné kvalitativní změně a k vyřešení rozporu. Aby mohla rada Unie geologických asociací reagovat s jistotou, že má pro jednání mandát svého členstva, je potřebné, aby se i členové geofyzikální asociace nad celým problémem zamysleli a vyjádřili svůj postoj. Je možné, že věci se dávají ať tak nebo onak do pohybu a může dojít ke změně, která zlepší pozici geologického stavu.

Legislativa – změna geologického a horního zákona

Ve Sbírce zákonů, částka 2/2005, vydané 6.1.2005, vyšel zákon č. 3/2005, kterým se mění některé zákony vztahující se ke geologii, mj. zákon geologický, horní a zákon o hornické činnosti. Novela mj. stanoví pravidla pro uznávání odborné způsobilosti občanů jiných států Evropské unie na území ČR, ustanovuje možnost prodloužení doby platnosti rozhodnutí o stanovení průzkumného území a implementuje do našich zákonů evropskou legislativu pro vyhledávání, průzkum a těžbu ložisek ropy a zemního plynu. Úplné znění zákona 3/2005 lze najít např. na webových stránkách Ministerstva vnitra: http://web.mvcr.cz/rs_atlantic/ftp/sbirka/2005/sb002-05.pdf.

Vychází nové číslo EGRSE

Nejnovější číslo časopisu EGRSE (1-2/2004) je v tisku a přibližně od 11.3.2005 bude k vyzvednutí v Brně a s mírným zpožděním rovněž v Praze a Ostravě. Redakce žádá všechny členy ČAAG, aby se o své výtisky přihlásili:

- v Praze u jednatele pobočky Dr. Bárty (e-mail: barta@gimpuls.cz, tel. 266 712 779)
- v Brně u vedoucího redaktora Dr. Pospíšila (e-mail: pospisil.j@fce.vutbr.cz, tel. 541 147 203) nebo u předsedy ČAAG Dr. Hladíka (e-mail: hladik@gfb.cz, tel. 541 634 288)
- v Ostravě u jednatelky pobočky Doc. Hofrichterové (e-mail: libuse.hofrichterova@vsb.cz, tel. 596 993 550, mobil 777 114 259)

Valná hromada 2005

Valná hromada ČAAG se uskuteční 24.5.2005 na PřF UK v Praze, Albertov 6, v 10.30 hod. Jednací místnost bude upřesněna dodatečně. Uspořádání zajistí pražská pobočka ČAAG.

Předběžný program:

- dopoledne – odborný blok na téma „legislativa a státní datové zdroje v geologii a geofyzice“ s prezentacemi zástupců ČGS, ČGS-Geofond a MŽP (zatím bez záruky) a následnou diskuzí
- oběd v menze Albertov
- odpoledne – vlastní jednání valné hromady s těmito body:
  - zpráva o činnosti
  - zpráva o hospodaření
  - zpráva revizní komise
  - návrh rozpočtu ČAAG
  - diskuze a hlasování o změně stanov ČAAG (doplnění bodů o vydávání časopisu, redakci a redakční radě)
  - diskuze a hlasování o novém znění Zásad expertní činnosti
  - návrhy na členy nového Sboru expertů (budou moci předkládat všichni přítomní členové)
  - schválení čestného členství v ČAAG zasloužilým členům
  - různé + diskuze
  - usnesení

Definitivní program bude stanoven Radou ČAAG počátkem května a všichni členové o něm budou včas informováni.

Možnost prezentace na konferenci EAGE v Madridu

Rada ČAAG na svém jednání dne 14.2.2005 pověřila předsedu ČAAG Dr. Hladíka reprezentací asociace na 67. výroční konferenci EAGE v Madridu ve dnech 13.-16.6.2005. Všichni členové ČAAG, kteří mají zájem o prezentaci výsledků, výrobků či služeb, svých nebo své firmy, mohou kontaktovat Dr. Hladíka na e-mailu hladik@gfb.cz, popř. na telefonním čísle 541634288. Prezentace je možná buď na posteru ČAAG, který bude vystaven na (mini)stánku ČAAG na doprovodné výstavě, nebo (v omezeném množství) formou prospektů v angličtině.

Seminář firmy Geosoft

Po delším vyjednávání se ČAAG podařilo dohodnout se zástupci přední světové softwarové firmy Geosoft (<http://www.geosoft.com>) uspořádání jednoho až dvou seminářů v ČR. Produkty Geosoftu, zejména Geosoft Mapping & Processing System (pro MS-DOS) a později OASIS Montaj (pro Windows) se staly jedním z celosvětově používaných standardů pro zpracování a prezentaci plošných geofyzikálních dat a tvorbu geofyzikálních map.

Jeden z připravovaných seminářů by se měl konat 5. dubna 2005 v Praze na Albertově, druhý by při dostatečném zájmu mohl být uspořádán v Brně o den dříve nebo o den později. Pro členy ČAAG bude účast na semináři zdarma. O přesných termínech budou členové včas informováni; sledujte internetové stránky ČAAG (<http://www.caag.cz>).

Ústav hydrogeologie, inženýrské geologie a užité geofyziky Přírodovědecké fakulty Univerzity Karlovy v Praze si vás dovoluje pozvat na

Semináře HIG

v letním semestru 2004/2005, které se budou konat vždy v **pondělí 13.10-14.45 v mineralogické posluchárně, Albertov 6, 1. patro**

28.2.2005	RNDr. Petr Kohout: Vzorkování odpadních a povrchových vod a odpadů v rámci environmentálních průzkumů
7.3.2005	Dipl.Ing. Karel Procházka, Dipl.-Ing. Franz Predl, A.S.A.: Současná technologie skládek a skládkování ve vztahu k platné legislativě EU
14.3.2005	RNDr. Josef Datel: Ústecko-děčínská geotermální struktura, optimalizace využití termálních vod a jejich ochrana
21.3.2005	RNDr. Lada Kouklíková, Ing. Jiří Bláha, RS Dynamics: Moderní metody analýzy půdního vzduchu při řešení ekologických zátěží
4.4.2005	Prezentace diplomových prací z inženýrské geologie
11.4.2005	Prezentace diplomových prací z hydrogeologie
18.4.2005	Prezentace diplomových prací z užité geofyziky

25.4.2005 Mgr. Jiří Bruthans: **Výsledky expedice NAMAK do solného krasu Íránu: Vývoj a stáří jeskyních systémů, rychlosti výzdvihu solných pňů a rychlosti denudace (radiouhlíková a přímá měření)**

Vedoucí semináře: J.Datel, linka 1558, mobil 604381243, e-mail datel@natur.cuni.cz

Pražská pobočka ČAAG společně s Ústavem hydrogeologie, inženýrské geologie a užité geofyziky PřF UK zvou všechny členy ČAAG na seminář

Moderní metody analýzy půdního vzduchu při řešení ekologických zátěží

který se koná v pondělí **21.3.2005** od **13** do 15 hod. v budově Přírodovědecké fakulty UK v Praze, Albertov 6, v mineralogické posluchárně v 1.patře.

Na semináři vystoupí RNDr. Lada Kouklíková a Ing. Jiří Bláha z firmy RS Dynamics s prezentací systému ECOPROBE 5, metodicky a přístrojově originálního řešení pro terénní atmogeochemii.

POZVÁNKA na 14. regionální konferenci s mezinárodní účastí

OVA '05 – Nové poznatky a měření v seizmologii, inženýrské geofyzice a geotechnice

OVA'05 – New Knowledge and Measurement in Seismology, Engineering Geophysics and Geotechnics

KONFERENCE SE BUDE OPĚT KONAT V PROSTORÁCH ÚSTAVU GEONIKY AV ČR, Studentská 1768, Ostrava-Poruba ve dnech 12. – 13. dubna 2005

Hlavní pořadatel:

Ústav geoniky AV ČR, Studentská 1768, 708 00 Ostrava – Poruba

Spolupořadatelé:

Katedra geotechniky a podzemního stavitelství FAST, VŠB – Technická univerzita Ostrava

Institut geologického inženýrství HGF, VŠB – Technická univerzita Ostrava

Česká asociace pracovníků v aplikované geofyzice, ostravská pobočka

Časový harmonogram:

12. dubna -	14:00 – 17:30 Odborné přednášky
	19:00 Přátelské posezení
13. dubna -	08:30 – 15:00 Odborné přednášky

Informace k organizaci konference:

Pro prezentaci referátů na konferenci bude k dispozici dataprojektor a zpětný projektor. Přednáší se česky, slovensky, polsky, anglicky. Příspěvky budou publikovány v odborném časopise. Text je nutno dodat v elektronické podobě napsaný v běžně používaném editoru, nejlépe WORD. Současně je nutno dodat kopii celého příspěvku (do 10 stran, včetně anglického názvu a anglického abstraktu, seznamu citované literatury, obrázků a příloh). Termín odevzdání organizátorům je v den konání konference, nelze připustit pozdější odevzdání, chceme-li vydat sborník letos! Recenzované a přijaté referáty budou publikovány ve speciálním čísle časopisu Sborník vědeckých prací Vysoké školy báňské – Technické univerzity Ostrava, řada stavební (ISBN, ISSN), sborník je černobílý, přiloženo CD s referáty a obrázky v dodané kvalitě.

Poplatky (budou placeny na místě před zahájením konference):

vložné na konferenci 200,--Kč
sborník příspěvků na konferenci (1 kus) 450,--Kč

Pro zájemce zajistí organizátoři konference rezervaci oběda v závodní jídelně (cena cca 50,--Kč) a rezervaci ubytování v pokojích pro hosty na kolejích VŠB-TU (současná cena dvoulůžkového pokoje je 400,-Kč/noc).

Další informace poskytuje

Doc. RNDr. Zdeněk Kaláb, CSc. a Petra Boráňová

tel:+420-596979 111, (*343, *340), fax:+420-596919452,

E-mail:KALAB@UGN.CAS.CZ, BORANOVA@UGN.CAS.CZ

Návratku prosím odeslat do **15. března 2005** (po termínu mohou vzniknout problémy s rezervací ubytování) na e-mail nebo adresu:

Doc. RNDr. Zdeněk Kaláb, CSc., Ústav geoniky AV ČR, Studentská 1768, 708 00 Ostrava-Poruba, Česká rep.

Návratka:

.....
Přihláška na konferenci OVA '05 – Nové poznatky a měření v seizmologii, inženýrské geofyzice a geotechnice

Jméno a příjmení (s tituly) :

E-mail:

Organizace:

Název referátu a autoři:

Posterová presentace (ale není mnoho místa):

Žádám o závaznou rezervaci oběda na den	12.4.:	ano - ne
	13.4.:	ano - ne
Žádám o závaznou rezervaci noclehu na noc	z 11.4. na 12.4.:	ano - ne
	z 12.4. na 13.4.:	ano - ne

Závazná účast na přátelském posezení s večeří (cena cca 150,--Kč bez pití)

ano-ne

Podpis účastníka:

Představujeme – firma GeoPart

Firma GeoPart, s.r.o. byla založena v roce 2000 odborníky na oblast geofyzikálního průzkumu. V roce 2002 proběhlo několik zásadních změn. Do firmy přešli někteří zaměstnanci Geofyziky a.s. Brno po ukončení činnosti její divize seismiky. Vedle zajišťování a zprostředkování zakázek pak začala firma zajišťovat technickou podporu v oblasti výroby a oprav seismického měřicího roztažení.

Byly vytvořeny a vybaveny výrobní prostory k zajišťování zakázek zejména pro zahraniční odběratele v oblasti geofyzikálního seismického průmyslu. Vedle zajišťování průběžných oprav terénního přístrojového vybavení se začaly provádět i jeho generální opravy.

Vzhledem k náročným požadavkům na servis měřících kabelů a snímačů se používají profesionální technologické postupy, např. teplá vulkanizace pro vodotěsné spojování kabelů. Byl též zahájen vlastní vývoj v oblasti přístrojové diagnostiky.

Na základě požadavků odběratelů byl společně s firmou SatisGeo dokončen vývoj kabelového testeru SCS-1 pro automatické měření továrních parametrů seismických měřících kabelů. Byla též provedena renovace přístroje Break Pointer pro vyhledávání přerušovaných vodičů v seismických kabelech. Universální geofonová pouzdra GP-3 patří vzhledem použitému materiálu - polyuretanu se skelnými vlákny - k nejmodernějším.

Ke spokojeným a stálým zákazníkům patří např. firmy THOR Geophysical a DMT (Německo), GES (Maďarsko), Geofizyka Kraków (Polsko) a Omniquest (Nizozemí).

ing. Petr Kašpar,
jednatel GeoPart, s.r.o.

Internet:

<http://www.geopart.cz/>

Georadary GSSI v ČR

Firma GF Instruments přidala k nabídce geofyzikálních přístrojů, které vyvíjí a vyrábí, rovněž georadary firmy Geophysical Survey Systems Inc. z USA, kterou v naší republice a okolních státech zastupuje. Osvědčené radary SIR -20 (dvoukanálový, rychlý a tedy vhodný i pro průzkum z automobilu) a SIR-3000 (jenokanálový, lehký a univerzální, vhodný do terénu) je možno kombinovat s celou škálou antén (od 16 MHz až po 1,5 GHz) a dalším příslušenstvím.

Oblast použití takovýchto systémů je velmi široká a umožňuje nasazení geofyzikálních metod průzkumu do různých oborů činnosti, jako například:

- geologický, hydrogeologický a geofyzikální průzkum (struktury, vrstvy, dutiny, různé druhy průzkumu na vodních tocích a nádržích, měření tloušťky vrstev ledu, sněhu, sedimentů...)
- NDT zvláště ve stavebnictví (lokalizace inženýrských sítí, lokalizace výztuh v betonu)
- zjištění struktury a poruch silnic, dálnic, letištních ploch a jiných zpevněných povrchů
- kontrola stavu mostů (výztuhy, tloušťka vrstev betonu, asfaltu a jejich kvalita)
- archeologie (průzkum podzemních objektů i historických staveb)
- železnice (kontrola kvality železničního spodku a kolejového lože)
- velké množství speciálních druhů průzkumu.

Dodávaný software umožňuje zpracování dat přesně do podoby vhodné pro zadaný úkol a rovněž 3D zobrazení výsledku. Na druhé straně lze ovšem výsledky měření radarem použít i jednoduchým způsobem, přímo na místě průzkumu, bez přenášení dat do počítače (např. při vyhledávání sítí, či výztuh před vrtáním betonu).

Pro informace o sortimentu georadarů GSSI a příslušenství se můžete obrátit na firmu GF Instruments, Brno (info@gfinstruments.cz), kde si lze domluvit i předváděcí měření.
SIR-3000 a 200MHz anténa

Geofyzikální data v informačním systému ČGS-Geofondu

RNDr. Dana Čápková, RNDr. Eva Hudečková, RNDr. Vladimír Shánělec, CSc.

Geofyzikální data pořízená v šedesátých až osmdesátých letech minulého století při pracích financovaných ze státních prostředků (50 %), z prostředků jiných podniků (20 %) a z vlastních zdrojů (30 %), byla v Geofyzice, n.p. (později s.p.), Brno zpracovávána do formy databází již v osmdesátých letech v rámci úkolu „Budování geofyzikální databanky“, hrazeného v letech 1980 - 1989 z prostředků tehdejšího Oborového fondu technického rozvoje.

Od roku 1992 bylo budování a využívání geofyzikální databanky financováno z prostředků státního rozpočtu na základě smluv o dílo uzavřených Geofyzikou, a.s. postupně s Ministerstvem pro hospodářskou politiku a rozvoj (1992, 1993), Ministerstvem hospodářství (1994 – 1997) a Ministerstvem životního prostředí (MŽP) (1998 – 2000).

Od roku 2001 byly práce s geofyzikálními daty pokryty smlouvou o „Pořádání a využívání geofyzikálních dat pořízených nákladem státního rozpočtu“, uzavřenou 26.6.2001 mezi MŽP a Geofyzikou, a.s. na léta 2001 až 2005. Od 1.9.2003 došlo v souvislosti s ukončením odborné činnosti v Geofyzice, a.s. k ukončení této smlouvy a k přechodu většiny klíčových řešitelů úkolu do ČGS-Geofondu (Geofond) a České geologické služby (ČGS). Práce pokračovaly na pracovištích těchto organizací v rámci původního projektu na 9.-12. měsíc roku 2003, na základě Smlouvy o dílo mezi MŽP a Geofondem.

V roce 2004 probíhaly práce v rámci Smlouvy o dílo uzavřené mezi MŽP a Geofondem podle prováděcího projektu s názvem „Pořádání a využívání geofyzikálních dat pořízených nákladem státního rozpočtu“ zpracovaného Geofondem. Na řešení úkolu se kromě zaměstnanců Geofondu podíleli jako subdodavatelé také ČGS, Miligal, s.r.o. a další externisté, většinou bývalí zaměstnanci Geofyziky, a.s.. V souladu s uzavřenou smlouvou byl úkol k 15.1.2005 ukončen závěrečnou zprávou.

Úkol „Pořádání a využívání geofyzikálních dat pořízených nákladem státního rozpočtu“ je od počátku rozdělen na 7 dílčích úkolů – registrů:

Registr geofyzikální prozkoumanosti obsahuje informace o geofyzikálních měřeních provedených na území ČR, realizovaných převážně Geofyzikou, n.p. a jejími následnými organizacemi. Anotační záznamy ASGI (7740) s bibliografickými údaji o jednotlivých zprávách jsou uloženy v databázi Oracle, existující grafické zákresy měřených oblastí jsou součástí GIS vrstev projektů ArcView z analogových podkladů v měřítkách 1:200 000 (měření regionálního charakteru) nebo 1:50 000 (lokální měření).

Správa a údržba geofyzikálních dat (dříve Registr programových prostředků) se zabývá především průběžnou aktualizací a rozšířením stávající databáze geofyzikálních dat v systému Oracle a grafických projektů ArcView o nově vzniklá i reinterpretovaná data z jednotlivých registrů, prováděním oprav a změn ve struktuře i obsahu geofyzikální databáze vyplývajících ze začleňování výstupů do centrální relační databáze (CRD) ČGS-Geofondu.

Registr gravimetrie obsahuje revidovanou a reambulovanou databázi tíhového pole z mapování ČR v měřítkách 1:200 000 a 1:25 000 (cca 280 000 tíhových stanovišť), zapsanou v rozšířeném tvaru s rovinnými souřadnicemi v systémech S-42, JTSK a WGS84, hodnotou úhrnné topokorekce do vzdálenosti 167 km a hodnotou úplné Bouguerovy anomálie pro redukční hustotu $2,67 \text{ gcm}^{-3}$.

Vysvětlivky ke gravimetrickým mapám vycházejí z map úplných Bouguerových anomálií 1:200 000 v systému S-42 a z geologických generálek stejného měřítka. Vysvětlivky jsou tvořeny mapou hlavních struktur tíhového pole a dále tabulkami, obsahujícími definici geologických zdrojů tíhových anomálií, s uvedením citací prací, ve kterých je obsažena jejich podrobnější interpretace. Z těchto analogových map, zpracovaných v letech 1998 až 2003, byla v loňském roce zahájena tvorba digitální vrstvy GIS, nově byly interpretovány významné gradienty tíhového pole, rozdělené do čtyř skupin podle hloubkového dosahu a regionálního významu.

V roce 2005 bude dokončena tištěná *edice map* úplných Bouguerových anomálií 1:50 000 v systému JTSK. Současně probíhá *vizualizace souborů tíhových map* různých druhů a měřítek pro prezentaci na internetu.

Registr letecké geofyziky obsahuje data magnetometrická, radiometrická (úhrnná aktivita gama) a gama spektrometrická (K, U, Th). Letecké měření úhrnné gama aktivity hornin pokrylo 100% území s rozdílnou hustotou sítě letových tras (karpatská část), leteckou gama spektrometrií bylo změřeno více než 50% plochy území ČR. V územích, kde byla ve druhé polovině sedmdesátých let a v letech osmdesátých měřena letecká spektrometrie gama, byl pro úhrnnou aktivitu gama využit kanál celkového

gama záření. V územích nepokrytých leteckou spektrometrií bylo využito letecké měření expozičního příkonu záření gama z šedesátých let. Magnetometrická vrstva byla původně vytvořena kombinací letecké flux-gate magnetometrie (šedesátá léta) a pozemních měření, nověji je nalétáno přes 50% území protonovou magnetometrií. *Sekundární databázi tvoří data interpolovaná do sítí (gridů) s pravidelným krokem 250 m, exportovaná do tvaru XYZ, kde X, Y jsou souřadnice S-JTSK a Z je hodnota koncentrace draslíku [%K], uranu [ppm U] nebo thoria [ppm Th], resp. hodnota úhrnné aktivity gama [ppm Uekv], příp. intenzita geomagnetického pole [nT].*

V roce 2005 bude dokončena tištěná *edice geomagnetických map 1:50 000*, v systému JTSK.

Základem **registru petrofyziky** jsou primární a interpretované údaje o radioaktivitě hornin, magnetických vlastnostech, hustotních parametrech, rychlostech elastických vln, rezistivitě a polarizaci včetně příslušných atributů, pořízené v laboratořích Geofyziky n.p. a následných organizacích v období od konce 60 let. Registr sestává z několika dílčích částí:

- *Databáze vzorků z povrchu a vrtů, ke kterým existují souřadnicové údaje. Záznamovou jednotkou je jednotlivý vzorek. Databáze vzorků z povrchu je rozdělena na podregistr vzorků získaných při ověřování geofyzikálních anomálií a vzorků z okolí důlních děl (4 370 vzorků) a podregistr ostatních vzorků z povrchu (15 085). Databáze vzorků z vrtů se dělí na podregistr vrtů ložiskových (224 vrtů), naftových (262) a ostatních (167).*
- *Databáze petrofyzikálních údajů získaných z archivovaných materiálů, kde nebylo možné zjistit lokalizaci jednotlivých odběrů. Záznamovou jednotkou je statistický údaj pro více vzorků (aritmetický průměr, medián, atd. převzatý ze zpráv) s doplňujícími jednotnými kódy chronostratigrafie. V této části databáze jsou tři druhy záznamů – 390 záznamů o radioaktivitě hornin, 345 záznamů o susceptibilitě a 1278 záznamů o hustotách hornin.*
- *Statistické údaje vypočítané pro soubory vytříděné z jednotlivých měření základního datového registru podle geologicko-tektonických a petrologických kritérií charakterizované aritmetickým průměrem, směrodatnou odchylkou, mediánem, kvantilem, počtem vzorků a textovou vysvětlivkou. Tyto údaje jsou ve formátu textového souboru.*

Registr měření VES se dělí na databázi primárních dat a databázi sekundárních dat. Registr *primárních dat* v současné době obsahuje cca 35 000 digitalizovaných terénních zápisníků měření metodou VES a příslušných souřadnic měřicích stanovišť. Data jsou uložena ve formě textových souborů a jsou řazena po jednotlivých akcích (úkolech). Situaci jednotlivých sond VES uložených v databázi zobrazuje mapa prozkoumanosti území ČR metodou VES.

Databáze *sekundárních dat* obsahuje nejdůležitější výsledky interpretace z vybraných lokalit, zejména digitalizované hloubky základních geoelektrických horizontů. Od roku 2001 probíhá postupný převod těchto horizontů z původních formátů do prostředí ArcView a jejich vizualizace.

Registr seismiky obsahuje v současné době celkem 996 profilů z let 1966-1994 a 1998, odměřených na území České republiky a financovaných ze státního rozpočtu. Až na výjimky se jedná o seismické profily tzv. naftové nebo „těžké“ seismiky, měřené metodou reflexní seismiky v modifikaci společného reflexního bodu.

Za *primární data* se označují data před součtem, tedy jednotlivé záznamy seismické aparatury, reprezentující jednotlivý registrační kanál - geofonovou grupu. Většina primárních dat je archivována v uspořádání CDP pouze v digitální podobě (CD-ROM), a to pro profily odměřené od roku 1977 do současnosti.

Jako *sekundární seismická data* označujeme tzv. posoučtová data, tedy seismická data již zpracovaná do podoby seismických časových řezů. Seismický registr obsahuje sekundární data v podobě jak digitální, tak i „materiální“ (filmy, fólie).

Součástí registru jsou dále souřadnice seismických profilů a souřadnice zdrojů (odpalů nebo vibrací) a příjmů (geofonových grup). Souřadnice zdrojů a příjmů jsou archivovány pouze od roku 1977.

Další součástí registru jsou seismokarotážní data, zpracovaná v tabulkové podobě. Jedná se o výsledky měření ve 150 vrtech.

Další etapa zpracování geofyzikálních dat, která by měla dokončit schválený pětiletý plán prací úkolu „Pořádání a využívání geofyzikálních dat pořízených nákladem státního rozpočtu“, byla ve formě projektu předána na geologický odbor MŽP v lednu 2005.

Kromě těchto geofyzikálních dat, jejichž zdrojem jsou měření realizovaná převážně Ústavem užitých geofyziky, n.p. a později Geofyzikou, n.p. a jejími následnickými organizacemi, vznikla v Geofondu koncem devadesátých let minulého století **databáze karotážních měření**, která je součástí Subsystému geologicky dokumentovaných objektů. Subsystém obsahuje informace převážně o vrtech, studnách,

šachticích a dalších objektech a to jak data obecná (lokalizace, dosažená hloubka, údaje o účelu objektu a pořizovateli atd.), tak i detailní popis geologických vlastností zastižených vrstev (stratigrafie, litologie, vlastnosti apod.). V posledních letech je tento subsystém doplňován o důležitá a detailní data hydrogeologická (hydrodynamika, hydrochemie) a o výsledky karotážních měření. Celkem jsou zde data o **655 296** objektech.

Databázové zpracování karotážních dat bylo zahájeno v roce 1999 v rámci projektu „Komplexní informační systém Geofondu ČR“. V letech 1999-2002 byla zpracována karotážní a inklinometrická měření, provedená bývalým karotážním střediskem Tuchlovice na strukturních, hydrogeologických a průzkumných vrtech na černé uhlí z převzatého archivu GMS a karotážní měření provedená v minulosti Uranovým průzkumem Liberec, Uranovými doly Hamr, případně dalšími organizacemi v oblasti České křídové pánve. Zpracovateli byly firmy Aquatest a.s. a DIAMO s.p. Zařazeny byly i karotážní údaje z hlubokých vrtů v permokarbonských pánvích, zaměřené na průzkum černého uhlí a hydrogeologii, zpracované v roce 1995 (GMS, Aquatest, Geotrend) pro bývalé Ministerstvo hospodářství. Postupně byla převedena i měření z vrtů z vídeňské pánve a karpatské předhlubně získaná od Moravských naftových dolů, a.s., Hodonín.

V roce 2003 byly zahájeny tři čtyřleté projekty s cílem zpracovat další dostupné zdroje karotážních dat a začlenit je do CRD. Jsou zpracovávána data z oblasti působnosti závodu UP-IV Nové Město na Moravě (moravská oblast – Rožínka, zpracovatel DIAMO s.p.), z oblasti působnosti UP, k.p. Liberec, závod VIII Příbram (krystalinikum jz. Čech, zpracovatel 1.Příbramská s.r.o.) a hydrogeologické a nerudní vrty z archivů bývalé GMS (zpracovatel Aquatest a.s.). V roce 2004 byl zahájen projekt ve spolupráci s ostravskou firmou Geofyzika GP s.r.o. s cílem digitalizace a začlenění karotážních měření z vrtů, realizovaných ze státního rozpočtu na severní Moravě.

K 31.12.2004 byla do databáze uložena karotážní měření z 3.500 vrtů a inklinometrie z 2.355 vrtů.

Podmínky přístupu k informačním zdrojům Geofondu a postup při zpřístupňování výsledků geologických prací a geologické dokumentace je dán pravidly, stanovenými ve Výpůjčním řádu (aktuální verze je přístupná na www.geofond.cz, kapitola Dokumenty). Konkrétně pro geofyzikální data platí rozdělení na data signální a data primární. Signální data budou postupně zpřístupňována na internetu na stránkách ČGS-Geofondu. Využití primárních dat podléhá schválení Ministerstvem životního prostředí, jako pořizovatelem databáze. Po schválení je požadavek zpracován Geofondem jako správcem dat. Předávána jsou pouze dostupná data, existující v digitální formě. V případě požadavku dalšího zpracování dat nebo interpretace výsledků je možno zadat zpracování České geologické službě, popř. jinému odbornému pracovišti.

Speciální podmínky jsou poskytovány studentům. Na základě písemného požadavku, potvrzeného zodpovědným zástupcem příslušné katedry a s uvedením přesných údajů o jménu studenta, názvu a termínu diplomové event. jiné práce, s dodatkem, že data nebudou použita pro žádné jiné účely, mohou být data poskytnuta bezplatně.

Ceník primárních geofyzikálních dat (tzn. poplatky za zapůjčení kopií dat, tj. de facto poskytnutí licence k jejich využití pro daný účel) dosud nebyl schválen MŽP, návrhy budou předloženy k projednání koncem března tohoto roku. Práce a služby související s poskytováním dat jsou uvedeny v Ceníku, který je součástí Výpůjčního řádu.

Pro úplnější seznámení odborné veřejnosti s geofyzikálními daty, která jsou dostupná v digitální podobě v rámci informačního systému Geofondu, připravujeme podrobnější informaci k publikaci na webových stránkách www.geofond.cz. Připravujeme také prezentaci informačního systému ČGS-Geofondu, zejména jeho částí týkajících se geofyzikálních dat, na valné hromadě ČAAG v květnu 2005.

Web ČAAG na nové adrese !

Naše sdružení má svoje doménové jméno caag.cz.

Web ČAAG, který dosud běžel na adrese caag.aktualne.cz, byl přesunut na adresu <http://www.caag.cz>

Stránky časopisu EGRSE běží na adrese <http://egrse.caag.cz>

Pavel Zacherle

Editor Doc. RNDr. Zdeněk Kaláb, CSc.,
Ústav geoniky AV ČR Ostrava

(e-mail: kalab@ugn.cas.cz)
Toto číslo vyšlo v březnu 2005